

[Handelsministeren.]

økonomi i denne henseende nok mere følsom end i de fleste andre lande.

Alt i alt har den internationale konjunktursituation givet vor eksport gode muligheder og med dens betydning for vor samlede økonomi også gode muligheder for at holde vor indenlandske produktion og beskæftigelse på et højt niveau. Eksporttallene viser, at vore eksporterhverv med initiativ og dygtighed har gjort god brug af disse muligheder. Situationen må i denne henseende karakteriseres som gunstig, og også forventningerne til udviklingen i resten af 1973 synes der grund til at bedømme med optimisme. Konjunkturbarometret over erhvervslivets forventninger til udviklingen i de kommende måneder viser, at virksomhederne over en bred bank forventer fortsat fremgang i både produktion og eksport. I femåret 1962—67 steg den danske industriproduktion mængdemæssigt, gennem produktionsindeksen, gennemsnitlig 5,2 pct. årligt. I femåret 1967—72 var stigningen 6,4 pct. årligt, og stigningen bliver stærkere i 1973. Den industrielle udvikling er altså ikke bremsset på grund af stigende offentlige udgifter.

Sammenlignet med andre vestlige lande ligger Danmark blandt de stærkest ekspanderende i dag — på højde med Vesttyskland og Frankrig; kun Holland har en noget stærkere stigning.

I andre lande er industriproduktionen steget væsentlig svagere i de sidste fem år. 4 pct. i Norge og Sverige og kun 3 pct. årligt i Italien, USA og Storbritannien.

De resultater, dansk industri har opnået ved egen hjælp, har kunnet forenes med stærkere lønudvikling end i de fleste andre lande. Det tyder jo ikke på noget særlig usundt erhvervsklima her i landet.

På nogle områder kan det dog knibe med at skaffe den nødvendige arbejdskraft til fuld udnyttelse af de forhåndenværende produktions- og afsætningsmuligheder.

Selv om dette giver vanskeligheder, befinder vi os dog i denne henseende i en gunstiger situation end de lande, som må trækkes med højkonjunktorens problemer for pris- og omkostningsudviklingen, men som samtidig har ledighed og svigtende udnyttelse af de produktive ressourcer.

Ingen tør være blind for, at en erhvervs-

politisk situation af denne karakter også rummer faremomenter. Den rummer risiko for, at den indenlandske konjunktur udvikler sig for hurtigt med et inflationært pres på priser, omkostninger og indkomster. Dette kan bringe vor internationale konkurrenceevne i fare. Næppe nogen regering i et vestligt land tør i dag opstille en så ambitiøs målsætning som at sikre stabile priser og omkostninger, og ingen har i hvert fald hidtil evnet at realisere en sådan politik. Målet kan næppe heller for dansk økonomi realistisk sættes højere end til at søge opnået, at priser og omkostninger her i landet ikke stiger hurtigere og mere end i de lande, vi i særlig grad må konkurrere med internationalt.

Gennem nogen tid har vi med hensyn til pris- og omkostningsstigninger befundet os i den øverste halvdel af de vestlige industrilande. Når vi ikke desto mindre stadig ser os i stand til at øge vor industrieksport i et tilfredsstillende tempo, må det skyldes, at vore eksporterende virksomheder har evnet gennem effektivitetsstigninger at kompensere for et stigende omkostningsniveau, selv om man ikke kan se bort fra, at der kan være en risiko for en svækkelse af vor relative konkurrenceevne.

En indenlandsk højkonjunktur, der er stærkere end den internationale, giver risiko for, at der efterhånden udløses tendenser til at trække de produktive ressourcer over i hjemmemarkedsproduktionen til skade for ressourceforsyningen af de eksporterende og de importkonkurrerende virksomheder. De virksomheder, der fortrinsvis sælger på hjemmemarkedet, vil i almindelighed have lettere adgang til at lade deres omkostningsstigninger gå videre i priser. Forlængelse af den gældende prislov til årets udgang giver os nogle måneder til at overveje, hvorledes vi bedst ved den fremtidige prislovgivning kan sikre, også at de eksporterende erhverv ikke bliver handicappede i kampen om de produktive ressourcer.

Et fundamentalt problem for erhvervslivets forsyning med produktive ressourcer er naturligvis den totale ressourcefordeling i samfundet, herunder først og fremmest mellem den offentlige sektor og erhvervssektoren og inden for den sidste sektor mellem bygge- og boligsektoren som en udpræget hjemmemarkedsproduktion og de eksporte-